

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/299/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715203484
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7715203484.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. L. nar. X.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach dieťaťa rodičov G. L. rod. V. nar. X.XX.XXXX bývajúcej v Z. XXX prechodne v E. O. D. XXX zastúpenej JUDr. Mariánom Juskom advokátom so sídlom v Košiciach Račí potok č. 3 a Z. L. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v Z. č. XXX zastúpeného JUDr. Alexejom Ivankom advokátom so sídlom v Michalovciach na Námestí osloboditeľov č. 73 v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Michalovce z 18.9.2015 č.k. 18P 27/2015-55 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného a dlžnom výživnom.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zveril mal. G. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otca zaviazal prispievať na výživu mal. G. 200 € mesačne od 1.3.2015 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred matke maloletej. Dlžné výživné za obdobie od 1.3.2015 do 30.9.2015 vo výške 1.100 € povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100 € počnúc mesiacom október 2015 spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Upravil styk otca s mal. G. tak, že je oprávnený stykať sa s maloletou každý párnny týždeň v sobotu a nedeľu od 8.00 hod. do 16.00 hod. s tým, že je povinný maloletú v stanovenom čase v bydlisku matky vyzdvihnúť a v stanovenom čase v bydlisku matky vrátiť. Matke uložil povinnosť dieťa na styk riadne pripraviť a v stanovenom čase otcovi odovzdať. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku proti výrokom o určení výživného a dlžnom výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm.b/, d/ a f/ O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa alebo ho zrušil. Vyjadril názor, že súd prvého stupňa nesprávne zhodnotil dôkazy, ktoré boli súdu predložené, nakoľko matka nepreukázala náklady na dcéru mesačne 250 €. Vychádzal iba z toho, že matka mala predložiť bločky bez toho, aby súdu preukázala, z akého obdobia sú a či sa vôbec týkajú nákladov na maloletú. Pokiaľ sa týka ortopedických pomôcok, nekupujú sa každý mesiac, ale slúžia po určitú dobu. Ďalej namietal, že mu súd nedal možnosť obnoviť manželské spolužitie s matkou maloletého aj napriek tomu, že to v konaní navrhol, a to aby sa podrobili pohovoru na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR v Michalovciach. Vyjadril názor, že vzťahy medzi nimi je možné obnoviť, ale je potrebné, aby sa o to usilovali obaja účastníci a aby to bolo obojstranné. Naďalej tvrdí, že matka dieťaťa do neho bezdôvodne rýpe a potom sú z toho hádky. Tiež nie je pravdivé tvrdenie matky dieťaťa ohľadne

incidentu, ktorý sa mal uskutočniť 4.5.2015, nakoľko Okresný úrad Michalovce, odbor všeobecnej vnútornej správy rozhodnutím OU-MI-OVVS-2015/006523 v konaní o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm.d/ Priestupkového zákona rozhodol 2.6.2015 rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24.6.2015 tak, že konanie o priestupku zastavil, nakoľko spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému preukázané. Ďalej poukázal na to, že predbežným opatrením mu súd uložil povinnosť prispievať na výživu mal. G. 100 € mesačne, pričom v rozsudku túto sumu zvýšil na 200 € mesačne aj napriek tomu, že sa pomery nezmenili. Uviedol, že zobral úver na rekonštrukciu rodinného domu vo výške 12.000 €, ktorú v súčasnosti spláca výlučne on, a to z dôvodu, aby zabezpečil rodine čo najlepšie podmienky. Matka maloletej však opustila spoločný dom a v súčasnosti býva u svojich rodičov. Vzhľadom na uvedené prejavil názor, že súd prvého stupňa dospel po vykonaných dôkazoch k nepravdivým skutkovým zisteniam, keď stanovil výživné na maloletú 200 € mesačne, pričom z dokazovania je zjavné, že nie je v jeho majetkových možnostiach, aby už na dvojročné dieťa prispieval sumou 200 € mesačne.

Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť, nakoľko určená výška výživného je adekvátna schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom právneho zástupcu navrhla rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby v celkovej výške 72,92 €. V prvom rade poukázala na to, že súd prvého stupňa jej návrhu v celom rozsahu nevyhovel, nakoľko žiadala určiť výživné vo výške 250 €. Otec maloletej bol ochotný zvýšiť výšku výživného o 20 €, teda na 120 € mesačne, čo je pri jeho mesačnom príjme cca 1.000 €, k čomu je potrebné pripočítať stravné lístky, bez komentára. Uviedla, že má vedomosť o tom, že za opravu áut otec inkasuje peniaze. Zdôraznila, že v čase pojednávania musela všetky potreby ich dcéry, ako aj svoje uhrádzať zo sumy cca 250 €, nakoľko otec maloletej riadne neplatí ani výživné určené predbežným opatrením vo výške 100 € mesačne. Uviedla, že otec svojím správaním k nej, ako aj dcére spôsobil, že bola nútená od neho odísť, pretože je agresívny. Nielenže ju fyzicky napádal, ale použil na to aj svoje osobné motorové vozidlo, keď do nej vrazil, pričom mala na rukách maloletú. Otec sa domáha, aby sa podrobila pohovoru na referáte poradensko-psychologických služieb aj napriek tomu, že na pojednávaní uviedla, že nemá záujem obnoviť s otcom maloletej spoložitie a mieni podať návrh na rozvod manželstva. V danom prípade ide o konanie týkajúce sa zverenia dieťaťa do starostlivosti niektorého z rodičov a určenie výživného, nie konanie o rozvod, preto pohovor na referáte nie je podľa jej názoru potrebný. Konanie otca je motivované len tým, aby nemusel platiť vyššie výživné. Uviedla, že maloletá má zdravotné problémy - detskú mozgovú obrnu, čo má vplyv na jej motoriku. Napriek tomu, že má viac ako dva roky, stále nemôže sama sedieť a chodiť, je potrebné s ňou rehabilitovať nielen v Košiciach, kam dochádza dvakrát týždenne, ale pomohli by jej aj iné rehabilitácie ako hipoterapia alebo terapia v bazéne, čo je momentálne pre ňu nemožné zaplatiť. Pokiaľ otec uvádza, že si vzal úver na rekonštrukciu domu, v skutočnosti tieto peniaze použil na kúpu osobného automobilu, ktoré následne prepísal na svojho otca, aby tak nedisponoval pred súdom žiadnym majetkom. O tom, že si vzal úver, ju len dodatočne informoval. Ich príjem je neporovnateľný, pričom o dcéru sa musí postarať sama, avšak otec absolútne nereflektuje na jej potreby. Pokiaľ spočíta mesačné výdavky otca maloletej za naftu 100 € mesačne, stravná jednotka spolu s hygienickými potrebami 10 až 15 € denne, t.j. 300 až 450 € mesačne, ktoré však otec maloletej nepreukazoval tak, ako žiadal, aby preukazovala ona v konaní, tiež započítajúc i poisťovné na osobné motorové vozidlo 43 € mesačne, sú jeho náklady spolu vo výške 450 až 600 €. Naproti tomu ona je nútená zo svojho príjmu 250 € mesačne hradiť svoje výdavky, ako aj všetky výdavky maloletej s tým, že do Košíc s dieťaťom dochádza dvakrát v týždni.

Otec v stanovisku k vyjadreniu matky k jeho odvolaniu uviedol, že matka maloletej používa účelovo nepravdivé tvrdenia voči nemu, aby mala dôvody od neho odísť, pričom už v odvolaní poukázal na relevantný dôkaz, a to rozhodnutie o priestupku, ktorého sa mal voči matke údajne dopustiť. V ďalšom zotrváva na svojom odvolaní voči rozsudku.

Vo vzťahu k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu v ďalšom stanovisku doručenom odvolaciemu súdu uviedol, že nevie, z akých podkladov čerpala riaditeľka odboru sociálnych vecí a rodiny vo svojom vyjadrení informáciu, že výška výživného je adekvátna jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Naďalej zotrváva na názore, že súd prvého stupňa nesprávne zhodnotil dôkazy, pokiaľ ide o dôkazy predložené matkou, neskúmal, z akého obdobia sú a či sa vôbec týkajú nákladov na maloletú, nebral do úvahy, že spláca úver vo výške 12.000 €, a preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil alebo zrušil.

Výroky rozsudku o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a úprave styku otca s maloletou neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy a starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. V priebehu konania na súde prvého stupňa boli dostatočne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o výživnom, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozsahu výživného pre maloleté dieťa, pričom zdôrazňuje, že výživné má byť v zásade určené tak, aby dieťa, rodičia ktorého spolu nežijú, malo takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Zákonnými kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúcej zo zákonných ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré súd zohľadňuje pri určení výživného, sú rôzne podľa okolností každého konkrétneho prípadu, sú závislé od veku dieťaťa, jeho fyzickej a psychickej vyspelosti, zdravotného stavu, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, záujmovej činnosti a podobne. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku, eventuálne na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu dieťaťa, finančne náročnej prípravy na budúce povolanie, prípadne záujmovej alebo športovej činnosti, pričom ide o skutočnosti všeobecne známe, ktoré nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné potreby dieťaťa vybočujúce z rámca potrieb detí v rovnakom veku. V tomto konkrétnom prípade bolo nepochybne preukázané, že zdravotný stav maloletého dieťaťa si vyžaduje zvýšenú starostlivosť, ktorú mu poskytuje matka a zároveň si vyžaduje aj zvýšené náklady spojené s dochádzkou do zdravotníckych a rehabilitačných zariadení, prípadne aj v súvislosti s liečebnými pobytmi dieťaťa, zdravotníckymi pomôckami, ako aj liekmi. Zhoršený zdravotný stav dieťaťa bol v konaní spoľahlivo preukázaný listinnými dôkazmi predloženými matkou. Pokiaľ ide o skúmanie možností, schopností a majetkových pomerov povinných osôb, teda rodičov dieťaťa, súd vychádza z ich reálnych príjmov, celkových majetkových pomerov, nevyhnutných životných nákladov, prihliada na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti, ako aj na pomer zabezpečovania osobnej starostlivosti o dieťa tým ktorým z rodičov. Vzhľadom na to, že matka je z dôvodu starostlivosti o maloleté dieťa na rodičovskej dovolenke, jej príjem tvorí rodičovský príspevok 203,20 € doplnený rodinnými prídavkami vo výške 47,04 € mesačne, jej možnosti, schopnosti a majetkové pomery sú obmedzené, preto si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plní prevažne osobnou starostlivosťou o dieťa, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadať v zmysle ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine. Príjem otca preukázaný v konaní na úrovni približne 1.000 € mesačne s tým, že nemá žiadne iné vyživovacie povinnosti, jednoznačne odôvodňuje určenie výživného pre maloleté dieťa v rozsahu 200 € mesačne. Zároveň je potrebné poukázať na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie

do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. V zmysle tohto zákonného ustanovenia nie je preto možné prihliadať na splátky úveru, resp. pôžičky, ktorú otec zobral vo výške 12.000 €, ktorú spláca po 151 € mesačne. K ďalšej odvolacej námietke otca je potrebné uviesť, že rozsah vyživovacej povinnosti pri rozhodovaní predbežným opatrením nie je daný kritériami určenými v § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ale v § 76 ods. 1 písm.a/ O.s.p., teda rozsahom nevyhnutnej miery s tým, že predbežné opatrenie upravuje pomery účastníkov len dočasne, teda provízorne, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva a súd rozhodne len na základe okolností tvrdených v návrhu, pričom pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Predbežným opatrením sa zásadne neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani tretích osôb. Z uvedeného dôvodu preto nebolo povinnosťou súdu prvého stupňa odôvodňovať rozdielny rozsah výživného určeného predbežným opatrením a rozhodnutím vo veci samej, a teda námietka otca je v tomto smere právne bezvýznamná. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky, nie je zrejmé, aký súvis s rozhodnutím o rozsahu vyživovacej povinnosti otca má vykonanie pohovoru na referáte poradensko-psychologických služieb za účelom obnovenia spolužitia rodičov dieťaťa a priestupkové konanie, keď otec vo vzťahu k zvereniu dieťaťa do výchovy matky a úprave styku nič nenamietol. Zároveň je potrebné uviesť, že predmetom konania bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v zmysle § 36 Zákona o rodine, podľa ktorého, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, môže súd aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí dieťa do osobnej starostlivosti, upraví styk a rozhodne o výživnom, teda v takomto konaní súd nemá povinnosť viesť manželov k odstráneniu príčin rozvratu a usilovať sa o ich zmierenie, nakoľko táto povinnosť mu vyplýva z ust. § 100 ods. 2 O.s.p. výhradne v konaní o rozvod.

Odvolací súd teda dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že určené výživné zodpovedá kritériám určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúcim z ustanovení Zákona o rodine a pretože súd prvého stupňa správne určil počiatok plnenia takto stanoveného výživného a ustálil dlh na výživnom, ako aj rozhodol o jeho splatnosti, rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

Podľa § 224 ods. 1 O.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 146 ods. 1 O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 146 ods. 1 písm.a/ O.s.p., nakoľko predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností, teda konanie, ktoré môže súd začať aj bez návrhu podľa § 81 ods. 1 O.s.p. a v takomto prípade žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.